

Posudek diplomové práce

oponent

Jméno studenta: Bc. Martina Lohniská

Název práce: Struktura a výzkum mimoškolních vlivů na rozvoj hudebnosti dítěte

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Hana Váňová, CSc.

Oponent práce: doc. PaedDr. Miloš Kodejška, CSc.

Předložená diplomová práce charakterizuje vnitřní a vnější činitele, které utvářejí hudebnost a určují i hodnotovou orientaci dnešních dětí v rodinách. Charakterizuje i vliv hudby na děti v prostředí tzv. „západní životní civilizace“. Mapuje tedy důsledky společenských změn, změny životních hodnot a postojů, reflektuje zaujetí populace pro masmediální technologie, které často pohlcují většinu času dětí, ale i dospělých lidí.

V úvodních kapitolách se zodpovědně zabývá odbornými pojmy a charakterizuje strukturu hudebnosti. Jsem rád, že charakterizuje i pojmy jako postoj k hudbě, hudební vkus a preference. Vnitřní činitele se rozvíjejí pod vlivem vnějších faktorů, jako je například rodina. Autorka si uvědomuje, že rodina a rodinné vztahy se za posledních několik desetiletí změnily a že nemůžeme často mluvit jen o progresivním vývoji. Chtěl bych k tomuto problému poznamenat, že pod vlivem zahraničních lobistů se dokonce prosazují v anglo-americkém světě jiné pojmy než otec nebo matka (partneři). V našem světě dnes zažíváme také větší odcizení mezi generacemi. Poněkud jiné výsledky jsou například v tomto ohledu už na Východním Slovensku, kde velký vliv mají tradiční vzorce společenského chování.

V této oblasti pokládám otázku: Pokuste se kriticky analyzovat vliv materializace životních hodnot a neoliberalismu na rodinné klima. Jak se v tomto smyslu díváte na ztrátu respektu k tradičním společenským hodnotám?

Životní styl u dnešních dětí a mládeže je většinou zaměřen na trávení volného času na sociálních sítích. Průzkumy ukazují, že si děti vytvářejí i falešné identity. Vznikají značná nebezpečí. Masmediální prostředky, především však internet, ovlivňují budoucí život, utlumují zájem o praktickou činnost, řešení běžných vztahových problémů, ale třeba i o intenzivní cvičení na hudebním nástroji, zájem o sportovní disciplíny apod. A rodiče často vůbec netuší, jaký mocný vliv má internet na výchovu a utváření společenských a uměleckých postojů.

Proto je třeba podporovat podobné analytické práce, jako je tato DP. Je důležité stále nabízet dětem mimoškolní umělecké a volnočasové aktivity. Souhlasím s tím, že hudební činnosti v souborech ovlivňují celkově osobnost a její rozvoj. Diplomantka mohla také využít velkého argumentu, kterým je hudebnost většiny lidí v Pobaltských státech. Hudba tam ovlivňuje společenský život. Z fyziologického hlediska zasahuje pravou hemisféru, která souvisí s rozvojem citu a smyslu pro krásu. Myslím si, že tady spočívá velká vědecká platforma i pro naše školství. Kromě příkladů ze západních zemí je třeba připomenout, že emocionálnímu a uměleckému rozvoji se věnuje také ruské všeobecné školství a že se tam v návaznosti na pravoslavné tradice upevňuje role otců a matek (nikoli tedy partnerů).

Otázka: Klíčem pro harmonizaci osobnosti ve školních podmínkách je propojení pravé a levé mozkové hemisféry. Prosím, abyste se k této myšlence vyjádřila v souvislosti s úkoly českého školství.

Celkově hodnotím teoretickou část práce jako kvalitní. Diplomantka se mohla ještě více zamyslet nad významem tradic pro rodinný život, mohla uplatnit zkušenosti z Pobaltských zemí, kde je hudba významným společenským fenoménem a harmonizujícím prostředkem.

Výzkumná část diplomové práce postihuje hudební klima v rodině, vnímání hudby v dnešní době. Diplomantka zjišťovala kvalitu hudebnosti žáků základní školy. Jejím cílem bylo ukázat, že mimoškolní vlivy mají podstatný vliv na formování hudebního vkusu a rozvoj hudebnosti u dětí. Pracovní hypotézy jsou vhodně voleny a dají se následně doložit výsledky výzkumu. K metodice bych chtěl poznamenat, že dotazník má obecně nízkou diagnostickou úroveň. Proto bylo důležité, že byl dodatečně také zpřesněn rozhovorem. Kvalitní výzkum hudebnosti zahrnul základní hudební schopnosti. Metodika výzkumu je správná. Interpretace výsledků výzkumu je řešena přehledně, kvalitně, diplomantka získala zajímavé výsledky, které odpovídají stavu dnešní doby. Ukazují i závažný odklon rodičů a jejich dětí od hodnot, které v minulosti byly podstatné. Jejich absencí v předškolním a školním věku dochází k prohlubování materializace životních hodnot, k omezování citových projevů, ve fyziologickém smyslu i jisté disharmonii mezi pravou a levou hemisférou mozku. Potvrzují to i s ohledem na fakt, že jsem v 80. letech uskutečnil výzkum hudebního prostředí v rodině. Mohu tedy konstatovat v mnoha ohledech rozdíly ve výsledcích (podstatně více rodičů tehdy zpívalo svým dětem písně před usnutím, více se děti zabývaly aktivní hrou na hudební nástroje, sportovaly, nesledovaly v takové míře televizi, nebyla možnost používat mobily, PC atd.)

Z diplomové práce je zřejmé, že děti jsou dnes fascinovány moderními technologiemi, ale jejich psychický, citový a etický proces zrání poněkud zaostává. Masmediální prostředky často neintegrují osobnost, neupevňují tělesné, psychické zdraví a citovou integritu.

Diplomová práce se seriózně zabývá touto významnou společenskou otázkou a představuje v ní roli hudby. Je doložena velmi kvalitními přílohami, rozsáhlou odbornou literaturou. V přílohách jsou umístěny dotazníky, zadání prověrky hudebnosti pro 4 až 7. ročník a pracovní list k prověrce hudebnosti pro 4. až 7. ročník. Práce je bez gramatických chyb, je stylisticky kvalitní, přehledná.

Doporučuji jí k obhajobě. Hodnocení:

V Praze dne 30.8.2015

doc. PaedDr. Miloš Kodejška, CSc.
oponent

